

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

WPS.I.862.8.2016-KD/BA/JZ

Bydgoszcz 8 listopada 2016 r.

Pani Ewa Strzelecka
Dyrektor Powiatowego Urzędu
Pracy w Mogilnie
ul. Obr. Mogilna 1
88-300 Mogilno

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 10 ust. 1 oraz art. 111 i art. 112 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 645, ze zm.), w dniach od 28 września 2016 r. do dnia 3 października 2016 r. przeprowadzono kontrolę prawidłowości w PUP Mogilnie, ul. Obr. Mogilna 1, 88-300 Mogilno.

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej, Oddział Rynku Pracy w Kujawsko-Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Bydgoszczy w składzie:

- XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX Oddziału Rynku Pracy WPS K-PUW w Bydgoszczy
 - przewodnicząca zespołu kontrolnego
- XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX – starszy inspektor,
- XXXXXXXXXXXX – ekspert,

na podstawie upoważnień nr 581/16, 582/16 i 583/16 z dnia 26 września 2016 r. wydanych przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego w Bydgoszczy.

ZAKRES KONTROLI.

Realizacja wybranych form aktywizacji zawodowej oraz skuteczność stosowanych instrumentów rynku pracy: staży, szkoleń, przyznawania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy,

prac interwencyjnych i robót publicznych względem legalności, gospodarności i rzetelności, finansowanych ze środków Funduszu Pracy.

Okres objęty kontrolą - od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.

Ustaień kontroli dokonano w oparciu o analizę przedstawionych danych statystycznych, dokumentów oraz wyjaśnień udzielonych przez:

- Panią XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX – Kierownika Centrum Aktywizacji Zawodowej,

Ilekczo w niniejszym wystąpieniu użyto następujących skrótów, oznaczają one:

- **ustawa o promocji** – ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 645, ze zm.),
- **PUP w Mogilnie** – Powiatowy Urząd Pracy w Mogilnie,
- **CAZ** – Centrum Aktywizacji Zawodowej.

W wyniku podjętych czynności kontrolnych w PUP w Mogilnie w zakresie wskazanym powyżej, kontrolowana działalność Urzędu została oceniona: **pozytywnie** na podstawie następujących ustaleń:

ZAGADNIENIA ORGANIZACYJNE.

Kierownictwo w okresie objętym kontrolą stanowi: Ewa Strzelecka - Dyrektor PUP w Mogilnie oraz Pani XXXXXXXXX - Kierownik CAZ. Organizację Urzędu w okresie objętym kontrolą określał Regulamin Organizacyjny PUP w Mogilnie wprowadzony Uchwałą nr 650/14 Zarządu Powiatu w Mogilnie z dnia 12 listopada 2014 r., w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Urzędu Pracy w Mogilnie.

Na podstawie dokumentów statystycznych przedłożonych zespołowi kontrolnemu ustalono, że liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia zarejestrowanych na terenie działania PUP w Mogilnie, według stanu na 1 stycznia 2015 r. wynosiła 635 osób, z ogólnej liczby 1778 osób. Należy uznać, że udział osób powyżej 50 roku życia na dzień 1 stycznia 2015 r. wyniósł 35,7%.

PUP w Mogilnie w ramach posiadanych środków na aktywizację (łącznie ze środkami z Europejskiego Funduszu Społecznego) w kwocie 9.505.458,17 zł, wydatkował na aktywizowanie osób powyżej 50 roku życia, w kontrolowanym okresie 1.236993,27 zł, co stanowi 13% przyznanych środków. Z pomocy we wskazanym zakresie skorzystały 203 osoby, w tym:

- staży - 60 osób,
- robót publicznych - 40 osób,
- prac interwencyjnych - 35 osób,
- prac społecznie użytecznych - 30 osób,

- doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy -15 osób,
- szkoleń -3 osoby,
- dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego powyżej 50 roku życia -1 osoba,
- refundacji kosztów dojazdów do pracy -12 osób,
- udział w poradzie grupowej 2 osoby bezrobotnych.
- środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej – 5 osób.

(Akta kontroli str. 1-21)

OCENA I BADANIE KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

Ogólne zasady kontroli wewnętrznej zostały opisane w Regulaminie Organizacyjnym PUP w Mogilnie. Zgodnie z § 34 regulaminu czynności kontrolne w ramach kontroli wewnętrznej wykonują: Dyrektor PUP w Mogilnie, zespół kontrolujący powołany przez Dyrektora PUP w Mogilnie odrębnym zarządzeniem, Główny Księgowy oraz pozostali kierownicy komórek organizacyjnych w kierowanych przez siebie komórkach. Czynności kontrolne w ramach kontroli wewnętrznej mogą także wykonywać pracownicy PUP w Mogilnie na podstawie upoważnienia wydanego przez Dyrektora. Szczegółowy sposób realizowania kontroli wewnętrznej w Powiatowym Urzędzie Pracy w Mogilnie opisuje Zarządzenie nr 14/2015 Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Mogilnie z dnia 19 lutego 2015 r. w sprawie planu kontroli wewnętrznej na 2015 i 2016 rok w wybranych komórkach w Powiatowym Urzędzie Pracy w Mogilnie. Na podstawie Zarządzenia Dyrektor powołał zespół kontrolujący (§ 2 Zarządzenia), natomiast plan kontroli wewnętrznej na 2015 i 2016 rok stanowi załącznik nr 1 do ww. dokumentu. W zarządzeniu Dyrektora PUP w Mogilnie szczegółowo zostały opisane prawa i obowiązki kontrolującego i kontrolowanego. Z przeprowadzonej kontroli zespół kontrolny sporządza protokół (§ 6 Zarządzenia). Ponadto obowiązkiem zespołu kontrolnego jest sporządzenie i przedłożenie Dyrektorowi PUP w Mogilnie sprawozdania z realizacji planu kontroli (§ 6 Zarządzenia). Plan kontroli na okres objęty kontrolą obejmował kontrolę w zakresie wykorzystania przeznaczonych środków na pracę społecznie użyteczne. Nie uwzględniał jednak odrębnej grupy osób powyżej 50 roku życia. Protokół z przeprowadzonej kontroli został dołączony do akt kontroli. Zespół kontrolny stwierdza, że kontrola wewnętrzna w PUP w Mogilnie jest realizowana w sposób ciągły, zgodny z planem kontroli, spójny i skuteczny, co czyni ryzyko zawodności systemu kontroli znikomym.

(Akta kontroli str. 22-25)

SPOSÓB ROZPOWSZECHNIANIA INFORMACJI O MOŻLIWOŚCIACH I ZASADACH KORZYSTANIA PRZEZ BEZROBOTNYCH Z SUBSTYDIOWANYCH FORM POMOCY.

Podstawowym źródłem informacji i pomocy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia dla bezrobotnego powyżej 50 roku życia w PUP w Mogilnie jest indywidualny Doradca Klienta. Jego zadania, które określa ustawa o promocji zatrudnienia, sprowadzają się między

innymi do ustalenia profilu pomocy, wspólnego z klientem sporządzenia Indywidualnego Planu Działania oraz nadzór nad jego realizacją, świadczenia podstawowych usług rynku pracy w formie indywidualnej oraz ułatwienia dostępu do innych form pomocy, poprzez między innymi kierowanie bezrobotnych do pracowników PUP w Mogilnie realizujących poszczególne formy wsparcia oferowane bezrobotnym. Każdorazowo, Doradca Klienta informuje bezrobotnego i poszukującego pracy o zasadach korzystania z poszczególnych form pomocy, jego aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy. Upowszechnianie ofert pracy w PUP w Mogilnie odbywa się w sposób tradycyjny, poprzez umieszczanie ofert na tablicach ogłoszeń, jak również poprzez przekazywanie ofert pracy do internetowej bazy ofert pracy udostępnianej przez ministra właściwego do spraw pracy. Przedsięwzięcia związane z możliwością zatrudnienia osób bezrobotnych 50+ pojawiają się na stronie internetowej urzędu, a także przesyłane są w formie ogłoszeń do urzędów gmin, ośrodków pomocy społecznej i Powiatowego Centrum Pomocy w Rodzinie.

(Akta kontroli str. 26)

SKUTECZNOŚĆ MECHANIZMÓW ROZPOZNAWANIA POTRZEB W ZAKRESIE AKTYWIZACJI GRUPY 50+.

PUP w Mogilnie w przedstawionej zespołowi kontrolnemu analizie potrzeb rynku pracy na 2015 r., zidentyfikował osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia jako grupę stanowiącą niewykorzystywany potencjał na rynku pracy ze względu na posiadane doświadczenie życiowe i zawodowe, a jednocześnie narażoną na ryzyko dezaktywacji zawodowej. Zespół kontrolny poddał analizie akta osobowe 64 osób bezrobotnych w wieku 50+, którym została zaoferowana przez PUP w Mogilnie pomoc w zakresie takich ustawowych form aktywizacji jak: staże, roboty publiczne, prace interwencyjne, prace społecznie użyteczne, refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy, PAI, szkolenia, środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Kontrolą objęto 10 losowo wybranych, zakończonych w 2015 roku staży osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia. Wszystkie analizowane wnioski złożone przez pracodawców zawierały zapewnienie zatrudnienia bezrobotnego po odbyciu stażu, najczęściej na okres do trzech miesięcy, co jak wykazały badania przełożyło się na ich zatrudnienie u organizatorów staży. Uzyskanie, uzupełnienie i doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych zespół kontrolny zbadał na podstawie analizy jednego szkolenia indywidualnego. Osoba, która ukończyła szkolenie znalazła zatrudnienie ale powróciła w badanym okresie do ewidencji osób bezrobotnych. Zespół kontrolny poddał analizie 3 teczki osobowe osób w wieku powyżej 50 lat, które złożyły wnioski o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej. Zawierały one wymagane dane: kwotę potrzebnych środków, kalkulację kosztów związanych z podjęciem działalności gospodarczej i źródła ich finansowania, a także deklarowane roczne przychody i zyski z prowadzonej działalności, wysokość wkładu własnego oraz specyfikację i harmonogram wydatków w ramach wnioskowanych i własnych środków. Uznanie przez urząd pracy faktu wywiązania się

beneficjenta z realizacji umowy o dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej, w tym z umownego warunku nieprzerwanego prowadzenia działalności gospodarczej przez minimum 12 miesięcy, następowało po faktycznym udokumentowaniu faktu prowadzenia takiej działalności, poprzez działania kontrolne i monitoring pracowników PUP w Mogilnie. Zespół kontrolny zbadał również wynik refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy, które pozwoliły zorganizować pracę dla 5 bezrobotnych w wieku powyżej 50 roku życia. Stwierdzono, że koszty wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla skierowanych bezrobotnych, których akta objęto kontrolą, zostały zrefundowane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Przedsiębiorcy zatrudniali skierowane osoby bezrobotne przez wymagany czas wskazany w umowie. We wszystkich sprawach objętych kontrolą umowy o refundację zawierały zobowiązania przedsiębiorców do zatrudniania osób bezrobotnych przez okres 24 miesięcy. Zespół kontrolny poddał także analizie akta osobowe 10 bezrobotnych uczestniczących w pracach interwencyjnych i 10 bezrobotnych, które w badanym okresie uczestniczyły w robotach publicznych. Z ustaleń kontroli wynika, że wnioski organizatorów prac interwencyjnych i robót publicznych spełniały obowiązujące wymogi, zaś kwalifikowanie osób bezrobotnych do prac interwencyjnych i robót publicznych oraz ich dofinansowanie przez urząd pracy, było zgodne z obowiązującymi procedurami. Stosując tę formę aktywizacji zawodowej PUP w Mogilnie umożliwił bezrobotnym 50+ uzyskanie chociaż czasowego zatrudnienia. Kontrola akt osobowych wykazała, że organizatorzy robót publicznych i prac interwencyjnych składali deklaracje o przewidywanym zatrudnieniu po okresie trwania robót publicznych lub prac interwencyjnych i wywiązywali się z tych deklaracji. Rozpoznawanie potrzeb bezrobotnych i ich realizacja, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy jest również realizowana przez PUP w Mogilnie poprzez organizację prac społecznie użytecznych. Jak wykazało badanie 8 teczek osobowych bezrobotnych 50+, ta forma wsparcia została skierowana do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku jednocześnie korzystających ze świadczeń pomocy społecznej albo uczestniczących w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej lub w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego. Prace te odbywały się bez nawiązania stosunku pracy ani umowy o pracę. Ich wykonywanie było skutkiem porozumienia zawartego między starostą a gminą, na rzecz której prace społecznie użyteczne były wykonywane. Zespół kontrolny zbadał udział 4 bezrobotnych w Programie Aktywizacja i Integracja. Stwierdził, że do udziału w programie skierowani zostali bezrobotni, dla których został ustalony III profil pomocy, korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności realizujący kontrakt socjalny, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej. Został on zrealizowany dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym na podstawie porozumienia o realizacji programu, zawartego z powiatowym urzędem pracy. Do działań w zakresie integracji społecznej bezrobotnych realizowanych przez PUP w Mogilnie kontrolerzy nie wnoszą zastrzeżeń. Należy stwierdzić, że w jednostce kontrolowanej na skuteczność rozpoznawania potrzeb w grupie badanych osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat ma wpływ właściwa opieka Doradcy Klienta, prawidłowe sporządzenie IPD oraz nadzór nad jego realizacją, co zespół kontrolny ocenia pozytywnie.

(Akta kontroli str. 27-42)

EFEKTYWNOŚĆ ZATRUDNIENIOWA OFEROWANYCH FORM POMOCY.

Zespół kontrolny stwierdził, że 32% osób bezrobotnych, zarejestrowanych na dzień 1 stycznia 2015 r. w PUP w Mogilnie, w wieku powyżej 50 roku życia, z ogólnej liczby bezrobotnych reprezentujących tę grupę wiekową uczestniczyło w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu. Najliczniej, osoby z grupy 50+ uczestniczyły w stażach i w robotach publicznych. Badania skuteczności ustawowych formy aktywizacji wykazały, że spośród 44 osób, które zakończyły udział w stażach zatrudnienie po ich zakończeniu znalazło 39 osób (88,6%), spośród 39 osób, które zakończyły roboty publiczne 38 znalazło zatrudnienie (97,4%), spośród 20 osób, które zakończyły prace interwencyjne 17 osób znalazło zatrudnienie (85%), spośród 18 osób, które zakończyły prace społecznie użyteczne 4 znalazły zatrudnienie (22,2%), spośród 5 osób, które skorzystały z refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy 4 osoby utrzymały się w zatrudnieniu (80%). Czterem osobom zostały przyznane środki na podjęcie działalności gospodarczej, a 2 z nich kontynuują dalej samozatrudnienie (50%). Program Aktywizacja i Integracja oraz szkolenie indywidualne nie wpłynęły na wzrost zatrudnienia wśród osób aktywizowanych w wieku powyżej 50 roku życia. Najwyższą efektywnością zatrudnieniową charakteryzowała się aktywizacja osób w wieku powyżej 50 roku życia w formie robót publicznych i staży. Najniższą, Program Aktywizacja i Integracja oraz prace społecznie użyteczne i szkolenia. Zespół kontrolny stwierdza, że mimo wysokich wskaźników efektywności w takich formach pomocy jak staże, czy roboty publiczne, bezrobotni w wieku powyżej 50 roku życia, którym ustalono III profil pomocy, uczestniczący w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu nie mają większych szans na uzyskanie trwałego zatrudnienia. Ustalenia kontroli wskazują, że rezultaty działań aktywizujących były przeważnie krótkotrwałe, nie zapewniały bezrobotnym 50+ stałej pracy w dłuższym okresie, jedynie nielicznym udało się uzyskać trwałe zatrudnienie. Pozostali, o ile znaleźli pracę, byli zazwyczaj zatrudniani na podstawie krótkoterminowych umów cywilnoprawnych. Po ich rozwiązaniu, w zdecydowanej większości, ponownie rejestrowali się jako bezrobotni i byli obejmowani kolejnymi działaniami aktywizującymi.

(Akta kontroli str. 43)

OCENA ZGROMADZONEJ DOKUMENTACJI POD WZGLĘDEM FORMALNYM.

W przedstawionej dokumentacji, będącej przedmiotem badania zespół kontrolny nie dopatrywał się uchybień pod względem formalnym.

Na tym czynności kontrolne zakończono.

Integralną część wystąpienia pokontrolnego stanowią dowody zawarte w aktach kontroli. Przeprowadzona kontrola została odnotowana w książce kontroli pod numerem 3/2016.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej, a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 113 ust. 2 powołanej ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Urząd Pracy może, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zaleceń, uwag i wniosków, zgłosić do nich zastrzeżenia do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego za pośrednictwem Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy. W przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego zastrzeżeń, Urząd Pracy w terminie 30 dni obowiązany jest do powiadomienia Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego o realizacji zaleceń. W przypadku uwzględnienia przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego zastrzeżeń, Urząd Pracy w terminie 30 dni obowiązany jest do powiadomienia Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego o realizacji zaleceń z uwzględnieniem zmian wynikających z zastrzeżeń.

Z up. Wojewody Kujawsko-Pomorskiego

Józef Ramisz
Wicewojewoda